

Kurs instruktorów modelarstwa lotniczego i kosmicznego ŻAR - 2016

Zgodnie z założeniami programowymi Komisji Modelarskiej oraz kalendarzem imprez na rok 2016, w dniach 18-20 marca br. w Międzybrodziu Żywieckim, odbył się kolejny kurs instruktorski. Poprzedni miał miejsce pod koniec ub. roku w Kruszyńcu. Górską Szkołę Szybowcową Żar, to bardzo dobre miejsce do szkolenia kandydatów na instruktorów w zakresie prostych form modeli latających. Jedynym ograniczeniem jest tylko sala wykładowa, w której da się poprowadzić zajęcia praktyczne dla grupy nie większej niż 20 osób. W porównaniu do poprzedniego kursu, liczba kandydatów była wyraźnie mniejsza – być może z powodu przedświątecznego terminu, a może za sprawą wyższej opłaty (290 zł). Tym razem zgłosiło się tylko 15 osób. Można zatem powiedzieć, że dla kursantów była to sytuacja bardziej komfortowa – bo mieli więcej okazji do bezpośrednich kontaktów z wykładowcami.

Warto podkreślić, że na zaproszenie Komisji Modelarskiej, do uczestników szkolenia w Międzybrodziu Żywieckim przybył Sekretarz Generalny Aeroklubu Polskiego – Marcin KWIATOSZ. Dwudniowy pobyt w GSS Żar był dla Dyrektora Zarządzającego AP świetną okazją do bliższego poznania przedstawicieli środowiska modelarskiego z różnych regionów kraju i wsłuchania się w ich problemy. Przedstawiciele Komisji Modelarskiej (na kursie w roli wykładowców), każdą przerwę od zajęć wykorzystywali na interesujące rozmowy z Sekretarzem Generalnym – na temat specyfiki modelarstwa, tak w sferze szkolenia, jak i sportu. Za poświęcony czas i udział w zakończeniu kursu, połączony z wręczeniem ładnych dyplomów Instruktora Modelarstwa Lotniczego i Kosmicznego klasy III, Dyrektorowi Marcinowi Kwiatoszowi należą się słowa uznania.

Wzorem poprzedniego szkolenia, do poprowadzenia zajęć zaproszeni zostali ci sami wykładowcy, tzn.:

Jerzy Boniecki – Przewodniczący Komisji Modelarskiej Aeroklubu Polskiego. Znany i bardzo doświadczony zawodnik startujący w konkurencji modeli kosmicznych, członek kadry narodowej i wielokrotny medalista mistrzostw świata i Europy (m.in. w klasie S3B i S6B), wieloletni Trener Modelarskiej Kadry Narodowej, instruktor i sędzia oraz znakomity wychowawca wielu modelarzy kosmicznych należących obecnie do ścisłej czołówki światowej. Dyrektor Organizacyjny mistrzostw świata i Europy FAI, zorganizowanych w Polsce, w latach 2009-2014.

Henryk Krupa z Aeroklubu Podkarpackiego. Członek Komisji Modelarskiej, czołowy zawodnik startujący w klasie modeli szybowców F1A oraz doświadczony konstruktor modeli latających. Znany organizator wielu imprez sportowych w modelarstwie lotniczym, doświadczony instruktor, trener oraz sędzia sportowy w modelarstwie lotniczym i kosmicznym. Trener Asystent TKN ds. modeli swobodnie latających tzw. małych form.

Andrzej Pikosz – Prezes Klubu Modelarstwa Lotniczego i Kosmicznego przy Łaskim Domu Kultury. Zawodnik startujący w konkurencji modeli kosmicznych, instruktor, trener oraz sędzia sportowy w modelarstwie lotniczym i kosmicznym. Pomysłodawca nowej subkonkurencji modeli balonów na ogrzane powietrze, mającej na celu zwiększenie aktywności i samodzielności młodych modelarzy na zawodach dla młodzików.

Krzysztof Przybytek - aktywny działacz Młodzieżowego Towarzystwa Sportowo-Rekreacyjnego SOWINIEC w Krakowie. Członek Kadry Narodowej i wielokrotny medalista mistrzostw świata i Europy w modelarstwie kosmicznym, doświadczony projektant, konstruktor i producent modeli latających RC oraz modeli rakiet. Znakomity instruktor,

trener i sędzia sportowy w modelarstwie lotniczym i kosmicznym. Jest także aktywnym zawodnikiem w konkurencji modeli szybowców RC wyrzucanych z ręki, klasy F3K.

Bogdan Wierzba – Aeromodelklub Artbem. Inicjator i dyrektor organizacyjny Mistrzostw Świata Halowych Modeli Akrobacyjnych w Pruszkowie. Członek zespołów organizacyjnych i szef biura sportowego 14 mistrzostw świata i Europy FAI, zorganizowanych w Polsce. W latach 1996-2006 kierował modelarską organizacją pozarządową. Autor wielu publikacji. Konstruktor modeli i były wydawca „Planów modeli latających”. Trener Asystent TKN ds. halowych modeli akrobacyjnych F3P i F3P-AFM, instruktor oraz sędzia sportowy w modelarstwie.

Warto przy tej okazji podkreślić, że *Regulamin przyznawania uprawnień instruktora modelarstwa lotniczego i kosmicznego* – zatwierdzony uchwałą Zarządu Aeroklubu Polskiego, to inicjatywa Komisji Modelarskiej. Regulamin ten określa warunki oraz tryb przyznawania uprawnień instruktorskich przez nasze Stowarzyszenie, posiadające status Polskiego Związku Sportowego. Wejście w życie przepisów regulaminu dało naszemu Stowarzyszeniu prawne możliwości bezpośredniej organizacji szkoleń nowych kadr instruktorskich i tym samym pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość, pod kątem rozwoju polskiego sportu modelarskiego.

Do Międzybrodzia przyjechało, z całej Polski, **15 osób** zainteresowanych uzyskaniem dyplomu instruktora klasy III. Na wstępie odbyło się seminarium poświęcone najważniejszym aktom prawnym i regulaminom, na podstawie których funkcjonuje modelarstwo lotnicze – w ramach Aeroklubu Polskiego i Międzynarodowej Federacji Lotniczej FAI. Wiedzę do tej części kursu należało opanować, na zasadzie samokształcenia, w domu. Seminarium poprowadził kierownik kursu – Jerzy Boniecki (przewodniczący KM AP).

W dalszej części instr. Bogdan Wierzba – koordynator Aeromodelklubu Artbem, zapoznał słuchaczy ze strukturą organizacyjną modelarstwa lotniczego w Aeroklubie Polskim i w Międzynarodowej Federacji Lotniczej FAI. Przybliżył też i omówił wszystkie kategorie i konkurencje (klasy) występujące w modelarstwie. Sądząc po pozytywnych reakcjach uczestników, forma oryginalnej prezentacji zdjęciowej, opracowanej przez piszącego te słowa, okazała się przystawowym „strzałem w dziesiątkę”. Drugą innowacją był przekaz wiadomości na temat organizacji i funkcjonowania klubu modelarskiego. Autor zaprosił uczestników na tzw. wirtualny spacer (via Google Street View) do ładnej i przestronnej pracowni Aeromodelklubu Artbem, którym kieruje.

Podczas wirtualnego spaceru uczestnicy kursu usłyszeli wiele ważnych i cennych informacji o charakterze poradnikowym, między innymi, jak zorganizować klub modelarski, jakie mogą być formy prawne jego funkcjonowania. Ponadto dowiedzieli się, jakie powinno być wyposażenie klubu, w jaki sposób prowadzić zajęcia i jakie mogą być źródła finansowania modelarni, a także skąd pozyskiwać środki finansowe na organizację zawodów czy też wyjazdy na zawody międzynarodowe.

Prowadzący mocno zasugerował, że wszelkie rozważania dot. zorganizowania klubu najlepiej rozpocząć od opracowania kompleksowego projektu i z pomocą lidera o silnej osobowości (najlepiej przekonującego negocjatora i pasjonata zarazem) zaprezentowanie go lokalnym władzom samorządowym. Zakładając, że władze samorządowe zainteresują się projektem, jest to ze wszech miar najlepsza koncepcja funkcjonowania klubu. Utworzenie nowej i niezależnej formuły, np. stowarzyszenia, oznacza wzięcie dużej odpowiedzialności za sprawy poważnej instytucji – z szeregiem różnorodnych powinności wobec wielu urzędów, podkreślił mówca.

Przyszli instruktorzy zostali też zapoznani z ważnymi zagadnieniami bezpieczeństwa i higieny pracy, które należy stosować podczas zajęć z młodzieżą. Ten zakres wiedzy omówił instr. Andrzej Pikosz. Wiele ciekawych informacji z zakresu materiałów i narzędzi stosowanych we współczesnym modelarstwie lotniczym, opowiedział i zaprezentował słuchaczom instr. Krzysztof Przybytek – na zasadzie od laubzegi do plottera CNC.

Pierwszym blokiem zajęć praktycznych, było budowanie modelu szybowca halowego klasy F1N. Zajęcia poprowadził instr. Henryk Krupa – Trener Asystent TKN ds. modeli małych form, w których najczęściej startują juniorzy młodszy. Fantastycznym pomysłem była fizyczna prezentacja całokształtu zagadnień związanych z uprawianiem konkurencji mistrzowskiej F1A. Instr. Henryk Krupa zaangażował się bez reszty, tzn. przywiózł do Międzybrodzia całe swoje wyposażenie sprzętowe, z jakim jeździ po największych zawodach krajowych i zagranicznych. Kursanci „osaczyli” mistrza Henryka i nie odrywali wzroku od jego pięknych modeli i bardzo przemyślanego „hangaru”, w którym owe modele i wyposażenie startowe są transportowane. Patenty i jakość wykonania – najwyższego formatu. Prezentacja modeli i sprzętu startowego przeplatana była bardzo ciekawymi opowieściami dotyczącymi meteorologii, techniki startu i taktyki na zawodach. Uczestnicy słuchali tej wiedzy tajemnej z wielkim zainteresowaniem, że aż zapomnieli o przerwie.

Instr. Andrzej Pikosz – Prezes Klubu Modelarstwa Lotniczego i Kosmicznego przy Łaskim Domu Kultury, nauczał kursantów budowy modelu balonu na ogrzane powietrze. Kol. Andrzej jest pomysłodawcą nowej formuły w „modelarstwie balonowym”, tzn. budowania modeli o połowę mniejszych od „monotypu” stosowanego we wszystkich polskich klubach, w okresie ostatnich kilkunastu lat. Małe wymiary i mała ilość brytów sprawiają, że sam proces klejenia powłoki jest mniej nurzący dla młodych adeptów modelarstwa (nawet przy założeniu, że materiał brytu klejony jest z kilku pojedynczych arkuszy bibułki zakupionej w sklepie). W konsekwencji „załoga” takiego aerostatu może być w pełni samodzielna i podziwiana przez obserwujących z odległości instruktorów. A przecież na zawodach balonowych dla młodzików najczęściej dało się oglądać rywalizację nie młodzików, tylko instruktorów. Wypada zatem pogratulować pomysłu.

Piszący te słowa miał przyjemność poprowadzić blok zajęć praktycznych, poświęcony budowie kwadratowego latawca płaskiego, ze szkieletem z listew bambusowych, z pokryciem wykonanym z papieru natronowego. W ostatnich latach w marketach – w dziale ogrodnictwem, bez trudu można kupić tzw. maty bambusowe (np. o wymiarach 3x1 mb). Płaskie listewki bambusa, pozyskane z takiej maty, można z powodzeniem użyć na budowę szkieletu. Wagowo są porównywalne z drewnem sosnowym, ale wielokrotnie przewyższają sosnę pod względem wytrzymałościowym i bardzo łatwo dają się wyginać - bez obawy o jakiegokolwiek pęknięcia. Latawiec budowany wyłącznie z udostępnionych materiałów (a nie z zestawu gotowych elementów), wymagał trochę więcej czasu i cierpliwości, ale każdy z uczestników bez problemu sobie poradził. Z istotnymi sprawami, jak dopuszczalne regulaminem lekkie wysklepienie powierzchni nośnej, czy też uzdą latawca – też nie było kłopotu. Z oczywistych powodów latawce nie były ani barwne, ani kolorowe.

Kandydaci na instruktorów musieli też zbudować samodzielnie model rakiety czasowej z taśmą hamującą. To szkolenie poprowadził multimedalista mistrzostw świata i Europy – instr. Krzysztof Przybytek. Kursanci otrzymali zestawy gotowych elementów modelu rakiety, a ich zadaniem był poprawny montaż (np. szlifowanie i przyklejenie stateczników, formowanie taśmy hamującej - na kształt harmonijki, czy też sklejenie tzw. tłoczka, który w końcowej fazie lotu wypycha głowicę modelu).

Wszyscy uczestnicy zdążyli zbudować swoje modele, a ukoronowaniem były loty i zawody. W konkurencji F1N zawody były bardzo oryginalne (bo na otwartej przestrzeni

lotniska Aeroklubu Żar!). W czasie zawodów uczestnicy uzyskiwali bardzo dobre czasy (jak na surowe warunki lotniska). Ciekawostką niech będzie fakt, że poprzedniego dnia tak wywindowało rzutka F1N Krzysztofa Przybytko, że po chwili zniknął bezpowrotnie za wysoką górą!

Puszczano także zbudowane latawce, które latały bardzo poprawnie. Każdy młodzik na zawodach regionalnych z pewnością otrzymałby najwyższą notę, jeśli jego latawiec latałby tak, jak latawce kursantów. Była też okazja zobaczyć w locie profesjonalny latawiec tkaninowy typu „Sled”, umożliwiający m.in. fotografowanie z lotu ptaka.

Ważnym etapem kursu były też loty modeli rakiet czasowych z taśmą hamującą – oczywiście z pomiarem czasu lotu. Atmosfera zawodów pozwoliła uczestnikom doświadczyć w praktyce, że modelarstwo jest normalnym sportem (m.in. poprzez pogoń za modelem i co należy podkreślić, w terenie górskim!).

Ostatnią fazą kursu było podsumowanie i wręczenie dyplomów instruktorskich. Dyplomy wręczali: Sekretarz Generalny AP – Marcin Kwiatosz i Przewodniczący KM – Jerzy Boniecki.

Pisząc tę skromną relację, chcę w imieniu Komisji Modelarskiej, jak również wszystkich uczestników, serdecznie podziękować Dyrekcji Górskiej Szkoły Szybowcowej ŻAR za umożliwienie organizacji kursu oraz pracownikom za przygotowanie sali wykładowej, sprzętu audio do prezentacji i bardzo dobre wyżywienie.

Wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy uzyskania tytułu i dyplomu Instruktora modelarstwa lotniczego i kosmicznego klasy III. Słowa uznania należą się „jedynaczce” wśród kursantów – Koleżance Natalii Paska z Aeroklubu Polskiego, która bardzo ambitnie podchodziła do wszystkich zadań, była wyjątkowo samodzielna i jest manualnie zdolna☺. Jej rakietka wylądowała aż na ... 2 miejscu! Serdecznie gratulujemy! Wszystkim życzymy satysfakcji z pracy z młodzieżą, wielu sukcesów wychowanków i uzyskania uprawnień instruktorskich klasy mistrzowskiej.

Bogdan Wierzba
POL 1443
Sekretarz Komisji Modelarskiej
Aeroklubu Polskiego